

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10282/2018-ERU

V Praze dne 20. června 2019

Č. j. 10282-8/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném ve společném řízení ve smyslu § 88 zákona o odpovědnosti za přestupky pod sp. zn. OSR-10282/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **POHL cz, a.s.**, se sídlem Roztoky, Nádražní 25, PSČ 25263, IČO: 256 06 468, ve věci podezření ze spáchání tří přestupků spáchaných ve vícečinném souběhu stejnorodém podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, v rozhodných zněních, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, kterým je společnost **POHL cz, a.s.**, se sídlem Roztoky, Nádražní 25, PSČ 25263, IČO: 256 06 468 (dále též „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání tří níže uvedených přestupků podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, v rozhodných zněních, kterých se účastník řízení dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona:

a) dne 13. října 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Úvaly (okres Praha – východ), na křižovatce ulic Riegrova, 5. května a Dvořákova, mezi objekty č. p. 12, 85 a 897, v blízkosti plynárenského (energetického) zařízení (provizorní přeložky středotlakého plynovodu IPE dn 90), za použití těžké stavební techniky – bagru zn. JCB, prováděl činnost spočívající v provádění výkopu pro stavbu opěrné zdi při rekonstrukci mostku na akci s názvem „III/01214 Úvaly u Prahy, průtah – úsek 3“, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně;

b) dne 22. listopadu 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Benešov u Prahy, ulici Tyršova, u budovy č. p. 272, v blízkosti plynárenského (energetického) zařízení (středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32), za použití stavebního stroje – rypadla JCB prováděl činnost, tj. zemní práce, v postavení zhotovitele stavby s názvem „Vodovodní a kanalizační řad na pozemcích parc. č. 3309 a 3316 v k. ú. Benešov u Prahy“, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně;

c) dne 25. června 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Benešov u Prahy, ulici Tyršova, u budovy č. p. 196, v blízkosti plynárenského

(energetického) zařízení (středotlakého plynovodu IPE DN 63), za použití stavebního stroje – rypadla MECALAC prováděl činnost, tj. zemní práce, v postavení zhotovitele stavby s názvem „Vodovodní a kanalizační řad na pozemcích parc. č. 3309 a 3316 v k. ú. Benešov u Prahy“, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 35 písm. b) ve spojení s § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení, za spáchání tří přestupků uvedených ve výroku I. písm. a), b) a c) tohoto příkazu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, v rozhodných zněních, ukládá **úhrnná pokuta ve výši 175 000 Kč** (slovy: sto sedmdesát pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 16819.

Odůvodnění

Po prostudování podkladů obsažených ve správním spisu sp. zn. OSR-10282/2018-ERU (dále též „správní spis“), který za účelem projednání ve společném řízení obsahuje:

- Městem Čelákovice, odborem vnitřní správy postoupené oznámení přestupku Energetickému regulačnímu úřadu (dále též „Úřad“ anebo „správní orgán“), jehož součástí byl spis Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Územního odboru Praha venkov - VÝCHOD, Oddělení obecné kriminality (dále též „Policie ČR“), vedený pod č. j. [REDAKCE] (dále též „spis Policie ČR“), týkající se skutku uvedenému ve výroku tohoto příkazu v čl. I. písm. a),
- spis provedeného šetření odborem kontroly sp. zn. OSR-04780/2018-ERU (dále též „kontrolní spis 1“) ve věci přijatého sdělení o poškození přeložky středotlakého plynovodu IPE dn 90, týkající se skutku uvedeného ve výroku tohoto příkazu v čl. I. písm. a),
- správní spis sp. zn. OSR-04868/2019-ERU, do kterého byl vložen kontrolní spis sp. zn. KO-09639/2018-ERU (dále též „kontrolní spis 2“), týkající se skutku uvedeného ve výroku tohoto příkazu v čl. I. písm. c),
- kontrolní spis sp. zn. KO-09637/2018-ERU (dále též „kontrolní spis 3“), týkající se skutku uvedeného ve výroku tohoto příkazu v čl. I. písm. b).

dospěl správní orgán, jakožto věcně příslušný správní orgán ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona k následujícím závěrům:

K výroku I. písm. a) tohoto příkazu:

Dne 12. října 2018 bylo Úřadu doručeno oznámení přestupku Městem Čelákovice, odborem vnitřní správy, společně se spisem Policie ČR, kterého se měl dopustit strojník bagru pan [REDAKCE] (dále též „strojník bagru“) tím, že v průběhu výkopových prací nerespektoval zákaz strojového provádění zemních prací v ochranném pásmu přeložky středotlakého plynovodu IPE dn 90 (dále též „přeložka plynárenského zařízení“), které lžící bagru poškodil. Ve shodné věci byla odborem kontroly realizována kontrola. Kontrolní spis 1 byl vložen do správního spisu.

Ze spisu Policie ČR a kontrolního spisu 1 jsou zřejmé tyto rozhodné skutečnosti:

- práce spočívající v hloubení výkopu pro stavbu opěrné zdi, při kterých došlo dne 13. října 2017 k poškození plynárenského zařízení 1 v obci Úvaly, na křižovatce ulic Riegrova, 5. května a Dvořákova, mezi objekty č. p. 12, 85 a 897 byly prováděny strojníkem bagru, který byl pracovníkem společnosti JUBOCAR spol. s r.o., která realizovala zemní práce pro účastníka řízení v postavení subdodavatele, na základě smluvního vztahu s účastníkem řízení a dle pokynů stavbyvedoucího pana [REDAKCE] (dále též „stavbyvedoucí“), který byl v postavení zaměstnance účastníka řízení. Uvedené jednání je pak správním orgánem za účelem posuzování odpovědnosti za přešůpek klasifikováno jako přičitatelné účastníku řízení, neboť se shora uvedení dopustili předmětného jednání (přestupku) ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v přímé souvislosti s činností účastníka řízení, a to ve smyslu § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky v postavení zaměstnance nebo osoby v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení;
- účastník řízení realizoval předmětné práce na základě smlouvy o dílo uzavřené mezi ním a společností PORR a.s., IČO: 430 05 560 ze dne 13. července 2016, dle které měl zajistit, mimo jiné, přeložku plynárenského zařízení; rovněž byl oprávněn, po předchozím schválení společností PORR a.s. provádět práce prostřednictvím subdodavatelské společnosti, avšak to k jeho tíži a na jeho odpovědnost;
- stanovisko provozovatele distribuční soustavy k přeložce plynárenského zařízení bylo vydáno pod zn. [REDAKCE];
- v projektové dokumentaci týkající se předmětné stavby byla plánovaná přeložka plynárenského zařízení zakreslena;
- poloha přeložky plynárenského zařízení byla geodeticky zaměřena;
- vzniklé poškození přeložky plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu;
- veškeré náklady spojené s opravou poškozené přeložky plynárenského zařízení a náhrada vzniklé škody vyčíslená provozovatelem plynárenského zařízení na částku 107 852,37 Kč byly beze zbytku uhrazeny účastníkem řízení;
- v důsledku poškození přeložky plynárenského zařízení došlo k úniku 1 261 m³ plynu do ovzduší v délce trvání 27 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 314 konečným zákazníkům, po dobu 2 dnů.
- ze spisu Policie ČR, jehož součástí je též výpověď strojníka bagru, stavbyvedoucího a fotodokumentace, vyplývá, že:
 - o provizorní přeložce plynárenského zařízení věděl stavbyvedoucí i strojník bagru;
 - provizorní přeložka plynárenského zařízení byla vedena ve výkopu, který realizovala subdodavatelská společnost JUBOCAR spol. s r.o.; tato zajistila i zásyp po jejím uložení v terénu;
 - práce na předmětné stavbě a pokyny k provádění prací udílel stavbyvedoucí, který také v den poškození přeložky plynárenského zařízení určil strojníkovi bagru, kde má výkopové práce konat. Toto místo bylo vymezeno spolupracující společností G E O K A spol. s r.o., IČO: 498 26 433 (pro účastníka řízení), a to dvěma kolíky; vymezovací kolík se nacházel ve vzdálenosti méně než 100 cm od přeložky plynárenského zařízení;

- stavbyvedoucí vypověděl, že orientačně věděl o umístění přeložky plynárenského zařízení i dalších sítí, dle jeho vyjádření měla přeložka vést cca 1 m za koncem výkopu. Tomuto tvrzení nelze přisvědčit, neboť z fotodokumentace z místa skutku je zcela zřejmé, že přeložka plynárenského zařízení vedla přímo v místě vyznačeném kolíkem a paralelně v realizovaném výkopu. Z výpovědi stavbyvedoucího pak vyplývá, že v době, kdy byly realizovány přeložky inženýrských sítí na předmětné stavbě, jako stavbyvedoucí nepůsobil a nebyl přítomen. Dále stavbyvedoucí vypověděl, že výkop samotný měl vést cca 50 cm mimo trasu přeložky plynárenského zařízení, toto tvrzení je však mylné, protože jak strojník bagru, tak i stavbyvedoucí ve svých výpovědích uváděli, že vymežovací kolíky určovaly místo výkopu. Jestliže tedy z fotografií je zřejmé, že vymežovací kolík je umístěn skoro nad uloženou přeložkou plynárenského zařízení, nemohly být práce prováděny ve vzdálenosti cca 50 cm od něj. Použití strojní mechanizace v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nedodržením podmínek stanovených provozovatelem plynárenského zařízení. Stavební dokumentace k předmětné stavbě byla na stavbě k dispozici, a z této bylo zcela zřejmé vedení přeložky plynárenského zařízení, jejíž poloha v terénu byla navíc geodeticky zaměřena;
- strojník bagru vypověděl, že místo, kde měl provádět práce a jejich způsob mu byl stanoven stavbyvedoucím shora uvedeným způsobem, neboť bylo zapotřebí dokopat výkop, kdy stavbyvedoucí věděl, že strojník bagru použije k provádění zemních prací těžkou stavební techniku; v okamžiku poškození přeložky plynárenského zařízení stál opodál a dohlížel na provádění prací;
- k poškození přeložky plynárenského zařízení došlo dle výpovědi strojníka bagru hned při prvním hrábnutí lžice bagru do terénu.

Správní orgán k těmto skutečnostem uvádí, že z okolností daného případu, je zřejmé, že stavbyvedoucí nevěnoval dostatečnou odbornou pozornost studiu jak projektové dokumentace, tak i dalších podkladů, které si mohl zajistit ještě před tím, než zadal provádění prací strojníkovi bagru, a v jejich kontextu zjistit přesné vedení přeložky plynárenského zařízení a ne jej odhadovat, zvláště za situace, kdy bylo přesně geodeticky zaměřeno a existoval o jeho zaměření vytyčovací plán. Stavbyvedoucí však neměl vůbec připustit, aby v ochranném pásmu přeložky plynárenského zařízení byla použita těžká technika - bagr. Dokopání výkopu v délce cca 20-30 cm (jak uvedl strojník bagru) jistě bylo možno zajistit za použití ručního náradí. Správní orgán proto konstatuje, že účastník řízení neučinil vše, co mohl učinit, aby poškození přeložky plynárenského zařízení zamezil a v důsledku hrubé nedbalosti stavbyvedoucího došlo k jejímu poškození.

K výroku I. písm. b) tohoto příkazu:

Dne 3. října 2018 zahájil Úřad v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále též „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování § 68 energetického zákona, v rozhodném znění, účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 27. března 2019 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09637-11/2018-ERU (dále též „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky. V závěru protokolu o kontrole je uvedeno, že provedenou kontrolou a na základě skutečností uvedených v protokolu o kontrole bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 22. listopadu 2017 v katastrálním území Benešov u Prahy, v ulici Tyršova, u budovy č. p. 272, v blízkosti plynárenského (energetického) zařízení (středotlaké

plynovodní přípojky) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona, k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení tohoto svrhu uvedeného ustanovení energetického zákona.

Z kontrolního spisu 3 vyplývá, že zemní práce související se stavbou s názvem „Vodovodní a kanalizační řad na pozemcích parc. č. 3309 a 3316 v k. ú. Benešov u Prahy“ (dále též „stavba“) prováděl účastník řízení na základě smlouvy o dílo uzavřené dne 25. září 2017 mezi Městem Benešov, IČO: 002 31 401 jako objednatelem a účastníkem řízení jako jedním ze zhotovitelů. Zemní práce související se stavbou prováděli v okamžiku poškození plynárenského zařízení zaměstnanci účastníka řízení a jím najaté třetí osoby, jejichž činnost byla řízena stavbyvedoucím stavby panem [REDAKCE] (dále též „stavbyvedoucí 2“), který byl zaměstnancem účastníka řízení.

Účastník řízení převzal deklaratorně stavbu dne 16. října 2017, o čemž byl pořízen zápis o dílčím předání a převzetí staveniště.

Dne 1. července 2016 vydal provozovatel plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] ke stavbě, ve kterém jsou uvedena plynárenská zařízení, v zájmovém území stavby, jehož součástí bylo vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení a přílohu tvořil zakres dotčených plynárenských zařízení v mapových podkladech. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 17. října 2017, o čemž byl vyhotoven protokol o vytyčení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo provedeno v místě stavby, v rozsahu dle mapové dokumentace. Informace o vytyčení poškozeného plynárenského zařízení byla rovněž obsažena v protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení. Poloha plynárenského zařízení byla v terénu vyznačena barvou, pro určení polohy byl použit hledač typu RD 8000. Z podkladů založených v kontrolním spisu 3 vyplývá, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení, před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

K poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím těžké stavební mechanizace – rypadla JCB, které obsluhoval pan [REDAKCE] (dále též „strojník bagru 2“), který byl v postavení subdodavatele účastníka řízení. Z výpovědi strojníka bagru 2 i vyjádření účastníka řízení vyplývá, že došlo k poškození plynárenského zařízení lžící rypadla při hnutí kameniva, kterým bylo obsypáno, v důsledku čehož došlo k jeho proražení a k úniku plynu.

Účastník řízení v řízení o kontrole zaslal kontrolnímu orgánu své vyjádření k poškození plynárenského zařízení, ve kterém uvedl (cit.): „Zemní práce prováděl [REDAKCE], [REDAKCE] jako subdodavatel. Jednalo se pouze o odstranění asfaltového krytu vozovky v tl. 30 cm, ne výkopové práce. Uvedená přípojka křížila stávající betonovou kanalizaci – byla položena na zmíněné kanalizaci bez chráničky.“ K poškození plynárenského zařízení došlo na stavbě „Rekonstrukce parteru ul. Tyršova, Benešov“. K poškození zařízení došlo při hloubení výkopu nové trasy přeložky plynu. Pracovní úkon prováděl [REDAKCE] jako jiná podnikající fyzická osoba. Poškození plynárenského zařízení bylo nepřímo způsobeno lopatou rypadla JCB. Při pohybu rypadla hnuté kaminivo, kterým byla přípojka obsypána, poškodilo plynárenské zařízení. Plynárenské zařízení bylo vytyčeno dne 17.10.2017 žlutozelenou značkovací barvou. Poloha neodpovídala zaměření (kopie vytyčení již předložena). Zařízení bylo částečně obnaženo ručně kopanou sondou, nebylo obsypáno pískem, nebylo označeno výstražnou folií.“ K vyjádření účastníka řízení správní orgán uvádí, že z obsahu kontrolního

spisu 3 vyplývá, že plynárenské zařízení bylo kryto výstražnou perforovanou folií žluté barvy. Ochranné pásmo plynárenského zařízení činilo 1 metr, z čehož je zřejmé, že účastník řízení realizoval zemní práce v jeho ochranném pásmu. Pro vyloučení pochybností správní orgán uvádí, že v blízkosti plynárenského zařízení a v jeho ochranném pásmu účastník řízení zvolil neopatrný a nesprávný pracovní postup, ke kterému užil stavební mechanizaci, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení neučinil vše, co mohl učinit, aby poškození plynárenského zařízení zabránil tím, že by jej po jeho odhalení zajistil ochranou proti poškození a zcela v rozporu s podmínkami pro provádění prací v ochranném pásmu, které jsou účastníku řízení, coby stavební společnosti s více jak 15 letou praxí v oboru, zcela jistě velmi dobře známy, přesto účastník řízení použil k zemním pracím v ochranném pásmu plynárenského zařízení těžkou strojní mechanizaci. Nadto správní orgán uvádí, že ochranné pásmo plynárenského (energetického) zařízení je zcela nezávislé na způsobu a hloubce uložení. Strojník bagru 2 kontrolnímu orgánu zaslal vyjádření, ve kterém uvedl (cit.): *Práce, které jsem prováděl osobně na základě objednávky od POHL cz, a.s., o.z. Roztoky. Jednalo se o objednávku za hodinovou sazbu stroje, tudíž veškeré práce byly prováděny pod vedením stavbyvedoucího [REDAKCE], který osobně charakter, rozsah a místo výkopu a prací řídil. Výkopové práce jsem tedy dle jeho instrukcí začal provádět. Je tedy zřejmé, že stavbyvedoucí [REDAKCE] je v plné výši zodpovědný za průběh prováděných prací. Výše jmenovaný za přítomnosti mé osoby i Policie ČR moje vyjádření potvrdil. Firma POHL cz, a.s. mě informovala, že tuto nehodu vyřeší v celé její šíři, bude ji řešit bez mé účasti, protože uznala mou nevinu v této události.* Vyjádření strojníka bagru 2 pak stvrzuje níže uvedenou přičitatelnost jednání strojníka bagru 2 i stavbyvedoucího 2, který byl v postavení zaměstnance účastníka řízení, za jednání těchto osob právě účastníku řízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 71 m³ plynu do ovzduší za dobu 150 minut a byla přerušena dodávka plynu 1 konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení a z protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE].

Náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení zcela uhrazeny.

K výroku I. písm. c) tohoto příkazu:

Dne 3. října 2018 zahájil Úřad v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 63 (dále též „plynárenské zařízení 2“) kontrolu ve věci dodržování § 68 energetického zákona, v rozhodném znění, účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 26. února 2019 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09639-11/2018-ERU (dále též „protokol o kontrole 2“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky. V závěru protokolu o kontrole je uvedeno, že provedenou kontrolou a na základě skutečností uvedených v protokolu o kontrole bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 25. června 2018 v katastrálním území Benešov u Prahy, v ulici Tyršova, u budovy č. p. 196, v blízkosti plynárenského (energetického) zařízení (středotlaký plynovod) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona, k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení tohoto svrchu uvedeného ustanovení energetického zákona.

Z kontrolního spisu 2 vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení 2 došlo na stejné stavbě jako v případě poškození plynárenského zařízení dne 22. listopadu 2017, avšak v jiné její části. Zemní práce související se stavbou prováděl v okamžiku poškození plynárenského zařízení 2 zaměstnanec účastníka řízení.

Účastník řízení převzal deklaratorně stavbu dne 16. října 2017, o čemž byl pořízen zápis o dílčím předání a převzetí staveniště.

Dne 1. července 2016 vydal provozovatel plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] ke stavbě, ve kterém jsou uvedena plynárenská zařízení, v zájmovém území stavby, jehož součástí bylo vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení a přílohu tvořil zákres dotčených plynárenských zařízení v mapových podkladech. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 17. května 2018, o čemž byl vyhotoven protokol o vytyčení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo provedeno v místě stavby, v rozsahu dle mapové dokumentace. Informace o vytyčení poškozeného plynárenského zařízení byla rovněž obsažena v protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení. Poloha plynárenského zařízení byla v terénu vyznačena barvou, pro určení polohy byl použit hledač typu RD 8000. Z podkladů založených v kontrolním spisu 2 vyplývá, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení, před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

K poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím těžké stavební mechanizace – rypadla MECALAC, které obsluhoval pan [REDAKCE], který byl v postavení zaměstnance účastníka řízení. Podle vyjádření účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení 2 lžící rypadla, v důsledku čehož došlo k jeho přetržení a k úniku plynu.

Účastník řízení v řízení o kontrole zaslal kontrolnímu orgánu své vyjádření k poškození plynárenského zařízení, ve kterém uvedl (cit.): „K poškození plynárenského zařízení došlo na stavbě „Rekonstrukce parteru ul. Tyršova, Benešov“, při hloubení výkopu vodovodního řádu H11 rypadlem MECALAC. Pracovní úkon prováděl [REDAKCE], který je zaměstnancem firmy POHL cz, a.s. Poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno lopatou bagru Mecalac. Plynárenské zařízení bylo vytyčeno dne 17.5.2018 žlutozelenou značkovací barvou. Poloha odpovídala zaměření. Zařízení bylo částečně obnaženo ručně kopanou sondou, nebylo obsypáno pískem, bylo označeno výstražnou folií.“ K vyjádření účastníka řízení správní orgán uvádí, že z obsahu kontrolního spisu 2 vyplývá, že plynárenské zařízení 2 bylo kryto výstražnou perforovanou folií žluté barvy. Ochranné pásmo plynárenského zařízení činilo 1 metr, z čehož je zřejmé, že účastník řízení realizoval zemní práce v jeho ochranném pásmu. Pro vyloučení pochybností správní orgán konstatuje, že v blízkosti plynárenského zařízení 2 a v jeho ochranném pásmu účastník řízení zvolil neopatrný a nesprávný pracovní postup, v jehož důsledku došlo k poškození plynárenského zařízení. Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení neučinil vše, co mohl učinit, aby poškození plynárenského zařízení 2 zabránil tím, že by jej za použití ručního nářadí obnažil, a poté jej zajistil ochranou proti poškození. Takto však neučinil a zcela v rozporu s podmínkami pro provádění prací v ochranném pásmu, které jsou účastníkovi řízení, coby stavební společnosti s více jak 15 letou praxí v oboru, zcela jistě velmi dobře známy, účastník řízení použil k zemním pracím v ochranném pásmu plynárenského zařízení 2 těžkou strojní mechanizaci. Nadto správní orgán uvádí, že ochranné pásmo plynárenského (energetického) zařízení je zcela nezávislé na způsobu a hloubce uložení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení 2 bylo bezprostředně nahlášeno správci plynárenského zařízení 2, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení 2 došlo k úniku 753 m³ plynu do ovzduší za dobu 15 minut a byla přerušena dodávka plynu 63 konečným zákazníkům, jak vyplývá z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení a z protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDACTED].

Náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení 2 a únikem plynu byly účastníkem řízení zcela uhrazeny.

Dle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.

Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje dle § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

Po prostudování podkladů obsažených ve správním spisu, dospěl správní orgán k závěru, že za jednání shora uvedených osob, které způsobily poškození předmětných plynárenských zařízení, nese odpovědnost účastník řízení, neboť se jednání, v jehož důsledku došlo k poškození předmětných plynárenských zařízení, dopustili v postavení zaměstnance účastníka řízení nebo obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení, a to v přímé souvislosti s činností účastníka řízení, které je dle shora uvedeného za účelem posuzování odpovědnosti za přestupek přičitatelné účastníkovi řízení.

S ohledem na vše výše uvedené dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil prostřednictvím shora uvedených osob účastník řízení, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti projednávaných případů se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, a proto přistoupil v rámci vedeného společného řízení v souladu s § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Ve vztahu k výše uvedenému správní orgán uvádí, že v souladu s přechodnými ustanoveními zákona o odpovědnosti za přestupky vedl toto správní řízení, z hlediska procesního, podle zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a z hlediska hmotného posouzení podle dosavadních zákonů, tj. podle energetického zákona.

Z hlediska vyhodnocení použití a dopadu právní úpravy na každý projednávaný skutek, správní orgán uvádí, že v případě skutků uvedených ve výroku I. písm. a) a b) spáchaných účastníkem řízení dne 13. října 2017 a dne 22. listopadu 2017 byl účinný energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2017 (ve znění novely č. 225/2017 Sb.) a v případě skutku uvedeném ve výroku I. písm. c) spáchaném účastníkem řízení dne 25. června 2018 byl účinný energetický zákon, ve znění účinném do 31. prosince 2018 (ve znění novely č. 131/2015 Sb.). Ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, související přestupek dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle § 91a odst. 7 energetického zákona,

ve znění účinném do 31. prosince 2017 (rozhodné datum pro posouzení skutků ze dne 13. října 2017 a dne 22. listopadu 2017) a také energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2018 (rozhodné datum pro posouzení skutku ze dne 25. června 2018) a současné znění energetického zákona, jsou ve všech zněních stejné (totožné).

Ze shora uvedeného současně vyplývá, že energetický zákon nebyl od doby spáchání přestupků, dopadajícím způsobem na projednávané skutky novelizován, tzn., že skutková podstata projednávaných přestupků a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce, tj. pokuty zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzované skutky (přestupky) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V rámci tohoto příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenských zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaných případech je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenských zařízení a trestat tak lze pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V projednávaných případech není, na základě zjištěných skutečností a okolností projednávaných případů, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím shora uvedených osob prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenských zařízení.

V projednávaných případech poškození plynárenských zařízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno, a z podkladů obsažených ve správním spisu vyplývá, že účastník řízení věděl, že činnosti provádí v blízkosti a v ochranném pásmu plynárenských zařízení, přesto tyto poškodil. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenských zařízení je z těchto skutečností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a podle podmínek stanovených provozovatelem distribuční soustavy.

Nad rámec shora uvedeného se správní orgán vyjádřil v nezbytné míře k vyjádřením účastníka řízení, které Úřad obdržel v rámci prováděné kontroly, a vyplývají z provedeného šetření, ze kterých však dle názoru správního orgánu nevyplývají žádné rozhodné skutečnosti a okolnosti, které by mohly mít v daných případech, vliv na zjištěné okolnosti a skutečnosti projednávaných skutků, tj. poškození plynárenských zařízení a odpovědnosti účastníka řízení za spáchání předmětných přestupků.

Účastník řízení je právnickou osobou, jejíž odpovědnost je založena na objektivní odpovědnosti tedy odpovědnosti za výsledek, tzn. na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy. V případě jednání účastníka řízení, tak, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V daném případě společenský zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi

znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy i mimo ně je nutno konat veškeré činnosti tak, aby nedošlo k jejímu poškození a ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti plynárenské soustavy.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spisu, že účastník řízení ve všech třech případech porušil zákaz stanovený v § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v projednávané věci povinnost zdržet se v ochranném pásmu i mimo ně jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení stanovený zákaz (stanovené podmínky a povinnosti) porušil, neboť ve všech třech projednávaných případech poškození plynárenských zařízení, v souvislosti s prováděnými zemními pracemi, v rozporu s podmínkami pro provádění prací v ochranném pásmu a v blízkosti plynárenských zařízení stanovenými provozovatelem distribuční soustavy, použil takový pracovní postup, v jehož důsledku předmětná energetická zařízení poškodil.

S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním, v projednávaných případech, porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k naplnění formálních znaků přestupků podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupků se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupků (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednáních lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenských zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v projednávaných případech pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětných přestupků ze strany účastníka řízení.

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupků ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupky neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení povinnosti) zabránil a dospěl k závěru, že účastník řízení v projednávaných případech, s ohledem na výše uvedené, nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil, neboť existence a vedení plynárenských zařízení mu byla známa. Účastník řízení však v rozporu s podmínkami provozovatele distribuční soustavy prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenských zařízení prostřednictvím těžké stavební mechanizace a zvolil zcela nevhodný pracovní postup. Právě způsob, jakým účastník řízení předmětné práce prováděl, byl ve svém důsledku příčinou poškození plynárenských zařízení.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání tří projednávaných přestupků podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterých se dopustil porušením zákazu stanoveného v § 68 odst. 3 energetického zákona.

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil opakovaného spáchání stejných přestupků, které Úřad projednal ve společném řízení, a za které Úřad ukládá úhrnnou pokutu.

Dle § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Vzhledem ke skutečnosti, že se v projednávaném případě jedná o přestupky, u kterých je horní hranice sazby pokuty stejná, posuzoval správní orgán jaký ze tří projednávaných přestupků je nejzávažnější, tj. nejpřísněji trestný.

Správní orgán přitom jako nejzávažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 13. října 2017, a to zejména s ohledem na způsob a rozsah následků spáchaného přestupku, neboť v daném případě došlo k poškození přeložky plynárenského zařízení za použití těžké stavební techniky, přičemž v důsledku poškození přeložky plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 1 261 m³ po dobu 27 minut a přerušení dodávky plynu 314 konečným zákazníkům (odběratelům), po dobu 2 dnů.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona, pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti projednávaného případu, rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) ve spojení s § 41 zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě úhrnné pokuty. Uložení správního trestu, ve formě úhrnné pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Správní orgán při určení druhu a výměry správního trestu (pokuty) přihlížel ve smyslu § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 38 téhož zákona k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k povaze a závažnosti přestupku; ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku a k významu a rozsahu následku přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost:

- účastník řízení spáchal tři přestupky, které jsou posuzovány ve společném řízení;
- v důsledku poškození přeložky plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 314 konečným zákazníkům, po dobu 2 dnů;
- v důsledku poškození přeložky plynárenského zařízení došlo k úniku 1 261 m³ plynu do ovzduší v délce trvání 27 minut;

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost:

- účastník řízení svým jednáním poškodil přeložku plynárenského zařízení, tedy z energetického hlediska, zařízení menšího významu, než např. plynovod.

- bezprostřední nahlášení poškození plynárenských zařízení a spolupráci účastníka řízení se správcem plynárenských zařízení na jejich opravě a účinnou spolupráci při šetření přestupků;
- úhradu vzniklé škody ve všech projednávaných případech.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností.

Správní orgán pro úplnost uvádí, že je mu z úřední činnosti známo, že účastníku řízení byla také uložena sankce za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, v rámci řízení vedených pod sp. zn. KO-04230/2014-ERU a KO-10937/2015-ERU. K této skutečnosti však správní orgán jako k přitěžující okolnosti nepřihlédl, neboť od spáchání jednání, které bylo předmětem shora uvedených správních řízení, již uplynula doba delší než tři roky.

Co se týče osoby pachatele přestupku, tj. účastníka řízení správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Z veřejně dostupného zdroje – sbírky listin příslušného obchodního rejstříku správní orgán zjistil, že účastník řízení v souvislosti s výkonem podnikatelské činnosti vykázal za rok 2017 čistý obrát za účetní období ve výši 1 491 968 000 Kč a výsledek hospodaření po zdanění ve výši 8 043 000 Kč.

S ohledem na shora uvedené a vzhledem k tomu, že uložená úhrnná pokuta byla správním orgánem stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. při dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona, nelze v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o úhrnnou pokutu, která činí méně než 2 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši úhrnné pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti a souběhu projednávaných přestupků účastníka řízení plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že úhrnná pokuta, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději

však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jan Křepinský, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha